

Az európai uniós állatjóléti szabályozás felülvizsgálatának társadalmi megítélése Magyarországon

Szakpolitikai javaslat

Készítette:
Una Terra Alapítvány

2026. április

TARTALOMJEGYZÉK

FŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK	2
1. BEVEZETÉS	3
2. EURÓPAI UNIÓS SZABÁLYOZÁS FELÜLVIZSGÁLATA	3
3. AZ EURÓPAI ÁLLATJÓLÉTI SZABÁLYOZÁS FELÜLVIZSGÁLATÁNAK INDOKOLTSÁGA	4
4. HAZAI ÁLLATVÉDELMI FELMÉRÉS EREDMÉNYEINEK ÖSSZEGZÉSE	7
ZÁRSZÓ	12
CSELEKVÉSI FELHÍVÁS	13
SZAKMAI HÁTTÉRANYAGOK	14

FŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK

A jelenlegi uniós állatjóléti szabályozás széttagolt és elavult.

Az Európai Unióban aktuálisan érvényben lévő állatjóléti szabályozás rendkívül széttagolt, a különböző haszonállat tenyésztési szektorokra vonatkozóan, több mint 430 eltérő jogszabály van érvényben a 27 tagállamban. Ez egyenlőtlen versenyfeltételeket teremt a gazdák számára, és megnehezíti a szabályok következetes végrehajtását és betartását. A szabályozás nem teszi lehetővé az állatjóléti követelmények gyors igazítását a tudományos, technológiai és társadalmi fejlődéshez.

Erősödő társadalmi igény az állatjóléti szabályozás korszerűsítésére Magyarországon.

A magyar lakosság jelentős része (átlagosan 67%) támogatja az állatvédelmi, állatjóléti normák szigorítását, különösen az importált termékek EU-s szabályozását és a húscélú (brojler, Franken) csirketenyésztés reformját.

Az állattenyésztési ágazat érdekelt a jogszabályok felülvizsgálatában.

A különböző haszonállat tenyésztési ágazati szereplők kezdik felismerni, hogy az állatjóléti normák javítása nemcsak megakadályozhatja a piacvesztésüket, de növelheti a piaci részesedésüket.

A ketreces állattartási rendszerek alapvető állatjóléti hiányosságokkal járnak.

A zsúfolt ketrecek és csarnokok megfosztják az állatokat minden természetes viselkedés gyakorlásától. Az állatok krónikus stressztől szenvednek, gyakori a megbetegedés, a sérülés és az idő előtti elhullás.

Az átláthatósághoz és a jogszabályok, rendeletek betartatásához elengedhetetlen a digitalizációs előrelépés.

Kamerás megfigyelés, mobil vágóhidak és digitális eszközök alkalmazása segítheti az ellenőrzést, csökkentheti az adminisztratív terheket, erősítheti a fogyasztói bizalmat és biztosíthatja az állatjólétet.

Az egységes EU-s szabályozás kulcsfontosságú a tisztességes versenyhez.

Összehangolt, az EU-n kívüli importra is kiterjedő szabályozásra van szükség a tisztességes piaci versenyhez, az állatok jobb körülményeinek biztosításához, a fogyasztók korrekt tájékoztatásához.

1. BEVEZETÉS

Az állatjólét az Európai Unió és Magyarország számára is kiemelt társadalmi és gazdasági kérdés. Az állatjóléti **jogszabályok szétagolt rendszere az Unióban jelentős kihívásokat jelent** mind az állatvédelem, mind a belső piac működése szempontjából. Az EU 27 tagállamában összesen több mint 430 különböző törvény, rendelet és alkotmányos rendelkezés szabályozza az állatjólétet, ami következetlenségeket eredményezett a jogi normákban, a végrehajtásban és a betartásban egyaránt. Míg egyes országok határozott lépéseket tettek az állatjólét javítása érdekében – például betiltották a ketreces állattartást, megtiltották a liba- és kacsamáj (foie gras) előállításához alkalmazott kényszertömést–, más országok lemaradásban vannak, ami egyenlőtlen előrehaladást és állatok millióinak folyamatos szenvedését eredményezi.

Ugyanakkor **a jelenlegi uniós szabályozás nem biztosítja a tudományos alapokon nyugvó, egységes és átlátható végrehajtást, és nem teszi lehetővé az állatjóléti követelmények gyors igazítását a tudományos, technológiai és társadalmi fejlődéshez.** Ez az állapot egyaránt kihívást jelent az állatok jóléte, a gazdálkodók versenyképessége és a belső piac működése szempontjából, ezért azonnali szükség van a jogszabályok korszerűsítésére és harmonizálására.

2. EURÓPAI UNIÓS SZABÁLYOZÁS FELÜLVIZSGÁLATA

Az Európai Bizottság által [2022-ben végzett célravezető vizsgálat](#) arra a következtetésre jutott, hogy az uniós állatjóléti jogszabályok már nem felelnek meg a célnak, ezért 2025 februárjában a mezőgazdaságra és az élelmiszerekre vonatkozó stratégiai jövőképben bejelentette, hogy szoros eszmecserét kíván folytatni a mezőgazdasági termelőkkel, az élelmiszerlánc szereplőivel és a civil társadalommal.

Az ambiciózus bejelentés az új tudományos kutatásokkal harmonizáló jogalkotási javaslatokat ígért, mint a ketreces haszonállattartás fokozatos kivezetésére irányuló kötelezettségvállalás, továbbá azonos előírásokat az EU-ban termelt és az EU-n kívüli importra.

Az állatjóléti jogszabályok célirányos felülvizsgálata lehetőséget kínál majd arra, hogy mindez a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) előírásoknak megfelelő módon és hatásvizsgálatra támaszkodva történjen.

Az állatjóléti jogszabályok korszerűsítése iránt az állattenyésztési ágazatban is érdeklődés mutatkozik. A haszonállat tenyésztésben érdekelt felek is szorgalmazzák a támogató intézkedéseket, mint az uniós finanszírozást, a változások adaptálásának hosszabb átmeneti időszakát és ami a legfontosabb, az EU-n kívüli importra is kiterjedő, nemzetközi szabályozást.

A szigorúbb előírások erősítik a fogyasztói bizalmat, és új piaci lehetőségeket nyithatnak meg a fenntartható módon előállított élelmiszerek számára a nem uniós országokban.

3. AZ EURÓPAI ÁLLATJÓLÉTI SZABÁLYOZÁS FELÜLVIZSGÁLATÁNAK INDOKOLTSÁGA

SZÉTTAGOLT JOGI KÖRNYEZET

A jogi környezet ilyen mértékű széttagoltsága torzulásokat okoz a belső piacon, és felesleges adminisztratív terheket ró a gazdákra és más gazdasági szereplőkre. Sok gazdálkodó – különösen a kisebb gazdaságok – úgy érzi, hogy nem tud egyenlő feltételek mellett versenyezni azokkal a termelőkkel, akik olyan tagállamokban működnek, ahol megengedőbb szabályozás és adminisztratív követelmények vannak. Ez a probléma az utóbbi években az Európai Unió-szerte zajló gazdatüntetések során is hangsúlyosan megjelent. **Az uniós szinten hatályban lévő állatjóléti jogszabályok az elmúlt húsz évben gyakorlatilag nem frissültek, így azokban legalább negyven, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA) által készített tudományos szakvélemény még nem jelenik meg. A jelenlegi, elavult szabályozások gyakran kerülnek ellentmondásba más szakpolitikai területek irányelveivel.**

A rendeletek teljes egészükben kötelezőek és közvetlenül alkalmazandók minden tagállamban, **az irányelvek csak az elérendő eredményt teszik kötelezővé, miközben a végrehajtás és a betartatás formájának, módjának megválasztását a nemzeti hatóságokra bízák.**

HIÁNYZÓ FAJSPECIFIKUS SZABÁLYOZÁS

Az állattenyésztés területén különösen nagyok a különbségek. Bizonyos államok – például Svédország, Ausztria és Belgium – fajspecifikus minimumkövetelményeket is meghatároznak egyes állatok, például a tejelő tehének, nyulak, pulykák vagy tenyésztett halak tartására vonatkozóan. A legtöbb tagállamban azonban az állatok jólétének védelme nagyrészt a mezőgazdasági célból tartott állatok védelméről szóló uniós irányelvre korlátozódik. Ehelyett specifikus, korszerű és részletesen szabályozott követelmények lennének szükségesek.

ÁLLATVÉDELMET TÁMOGATÓ KÖZVÉLEMÉNY ÉS EGYRE NÖVEKVŐ TUDATOS FOGYASZTÁS EURÓPA SZERTE

A közvélemény egyre erőteljesebben támogatja a magasabb szintű állatvédelmi normákat. Az [End the Cage Age](#) kezdeményezés 1,4 millió, a [Fur Free Europe](#) pedig 1,5 millió európai polgár támogatását szerezte meg. Az [Eurobarometer on Animal Welfare 2023 felmérés](#) szintén azt mutatja, hogy a lakosság egyértelműen szigorúbb állatvédelmi és állatjóléti intézkedéseket szeretne. **A fogyasztók növekvő igénye a magasabb állatjóléti normák iránt tovább erősíti annak szükségességét, hogy az uniós szabályozás szigorúbb, egységes és következetes legyen.**

Az európai fogyasztók számára nem áll rendelkezésre elegendő és egységes információ az élelmiszercélú haszonállatokra alkalmazott állatjóléti normákról, ami megnehezíti a megalapozott döntéshozatalt, és alacsony ösztönzöt jelent a termelők számára a magas állatjóléti standardok elérésére. Eltérés van többek között a címkézési gyakorlatban, valamint az állatjóléti állítások alapjául szolgáló módszertanban, ami akadályozza az EU belső piacának transzparens működését.

TUDOMÁNYOS ALAPOKON NYUGVÓ, JÖVŐÁLLÓ SZABÁLYOZÁS HIÁNYA

Sürgősen szükség van egy egységesebb és tudományos alapokon nyugvó szabályozási keretre. Az [Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság kiterjedt tudományos bizonyítékokat szolgáltatott](#) a szigorúbb állatjóléti intézkedések mellett, ezek az eredmények azonban nagyrészt még nem tükröződnek a jelenlegi uniós jogszabályokban.

A hatályban lévő rendelkezések nem „jövőállóak”, mivel eljárási folyamatuk nem teszi lehetővé az állatjóléti követelmények gyors igazítását a tudományos, technológiai és társadalmi fejlődéshez, illetve az ezekből adódó lehetőségek kihasználását.

EGYENLŐTLEN MEZŐGAZDASÁGI PIAC

Az összehangolt megközelítés nemcsak az EU etikai és fenntarthatósági vállalásait erősítené, hanem igazságosabb mezőgazdasági piacot is teremtené, amelyből az állatok, a gazdák és a fogyasztók egyaránt profitálnak.

Ez megkönnyítené a gazdák számára a szabályok betartását, biztosítaná a **tisztességes versenyt,** és a **mezőgazdasági gyakorlatokat az EU fenntarthatósági és ellenállóképességi céljaihoz igazítaná.** A magas állatjóléti szint emellett hozzájárulhat a gazdák megélhetésének javításához is, például

olyan üzleti modellek révén, amelyek növelik a kisebb gazdaságok és gazdálkodók nyereségességét és profitabilitását.

A megújított állatjóléti jogszabályoknak világosnak, koherensnek és hatékonyan végrehajthatónak kell lenniük, hogy segítsék a gazdákat az egészséges és tápláló élelmiszerek fenntartható előállításában, anélkül, hogy szükségtelen adminisztratív feladatokkal terhelnék őket.

Jelenleg a haszonállatok jólétére vonatkozó uniós irányelvek nem írják elő, hogy az importált állati eredetű termékeknek meg kell felelniük az uniós állatjóléti normáknak. A Bizottság korábban szorgalmazta, hogy az importált termékekre azonos állatjóléti előírások vonatkozzanak, ezzel biztosítva a tisztességes versenyt a belső piacon és segítve a tudatos vásárlást. Azonban ezt a kezdeményezést az EU–Mercosur megállapodása veszélyezteti, amely állatjóléti szempontból súlyos aggályokat vet fel, amennyiben lehetővé teszi az EU standardnál alacsonyabb állatjóléti körülmények között előállított állati termékek szisztematikus importját. Az állatjóléti standardok érvényesítésének hiánya nemcsak az európai gazdák érdekeivel ellentétes, hanem évtizedekkel visszaveti a haszonállatok körülményeinek javításáért tett erőfeszítéseket is.

KETRECES ÁLLATTARTÁS

A jelenlegi uniós szabályok lehetővé teszik a ketreces rendszerű tartás további alkalmazását a tojótyúkok, sertések, borjak, jércék, brojler tenyészállatok, tojóállatok, nyulak, kacsák, libák és fürjek esetében. Az ilyen rendszerek súlyosan korlátozzák az állatok természetes viselkedését és mozgását. **A ketrecek megakadályozzák, hogy az állatok természetes viselkedést tanúsítsanak, például táplálékot gyűjtsenek, társas életet éljenek és szabadon mozogjanak. Továbbá ez a tartásmód krónikus stresszt, rossz egészségi állapotot, általános szenvedést, az idő előtti elhullásokkal gazdasági károkat okoz, és súlyos etikai aggályokat vet fel.**

ELLENŐRZÉSI ÉS BETARTATÁSI HIÁNYOSSÁGOK

Hiányzik az állatjóléti előírások hatékony ellenőrzésének és érvényesítésének intézményi rendszere, valamint a fejlesztések szükségességét alátámasztó kutatások figyelembevétele; továbbá a jelenlegi szabályozások nem használják ki teljes mértékben a digitális eszközökben rejlő lehetőségeket.

A fejlett nyomkövetési – például zárt láncú kamerarendszereken (CCTV) alapuló – és digitalizációs eszközök integrálása a különböző haszonállat tenyésztési ágazatokba egyszerűsítene a megfelelést és a végrehajtást, mivel lehetővé tenné

az adatgyűjtést és -elemzést, csökkentené az adminisztratív terheket, és elősegítené a hatékonyabb, adatvezérelt döntéshozatalt.

A haszonállattenyésztésben résztvevő vállalkozások előírásoknak megfelelő és transzparens működése hozzájárulhat az úgynevezett haszonállatokkal szembeni visszaélések csökkenéséhez, és a teljes élelmiszer rendszer biológiai biztonságának javulásához.

4. HAZAI ÁLLATVÉDELMI FELMÉRÉS EREDMÉNYEINEK ÖSSZEGZÉSE

2025 nyarán az Una Terra Alapítvány reprezentatív felmérést végzett a hazai lakosság körében, hogy képet kapjon a lakosság véleményéről és attitűdjéről az állatvédelem egyes specifikus kérdéseiben a nemzetközi Eurogroup for Animals szakmai szervezet témakörei alapján.

Az Una Terra Alapítvány (UTA) célja a környezet és az állatok védelmének előmozdítása társadalmi, szakpolitikai és nemzetközi szinten. Munkánk középpontjában a szemléletformálás áll: edukációs programokkal, kampányokkal és médiamegjelenésekkel segítjük a társadalmat abban, hogy tudatosabb, fenntarthatóbb életmód felé mozduljon el.

Alapítványunk aktívan törekszik arra, hogy Magyarország erősebb szerepet vállaljon a nemzetközi állatvédelmi és állatjogi mozgalomban, együttműködve nemzetközi szervezetekkel és kezdeményezésekkel. Az UTA kiemelt fókusza a jogalkotás: célunk, hogy nemzeti és európai szinten is előrelépést érjünk el a haszonállatok és a kereskedelmi célból tartott állatok jólétének javításában.

A REPREZENTATÍV FELMÉRÉS ÖSSZEFOGLALÓ ÁBRÁJA

ÖSSZEGRZÉS

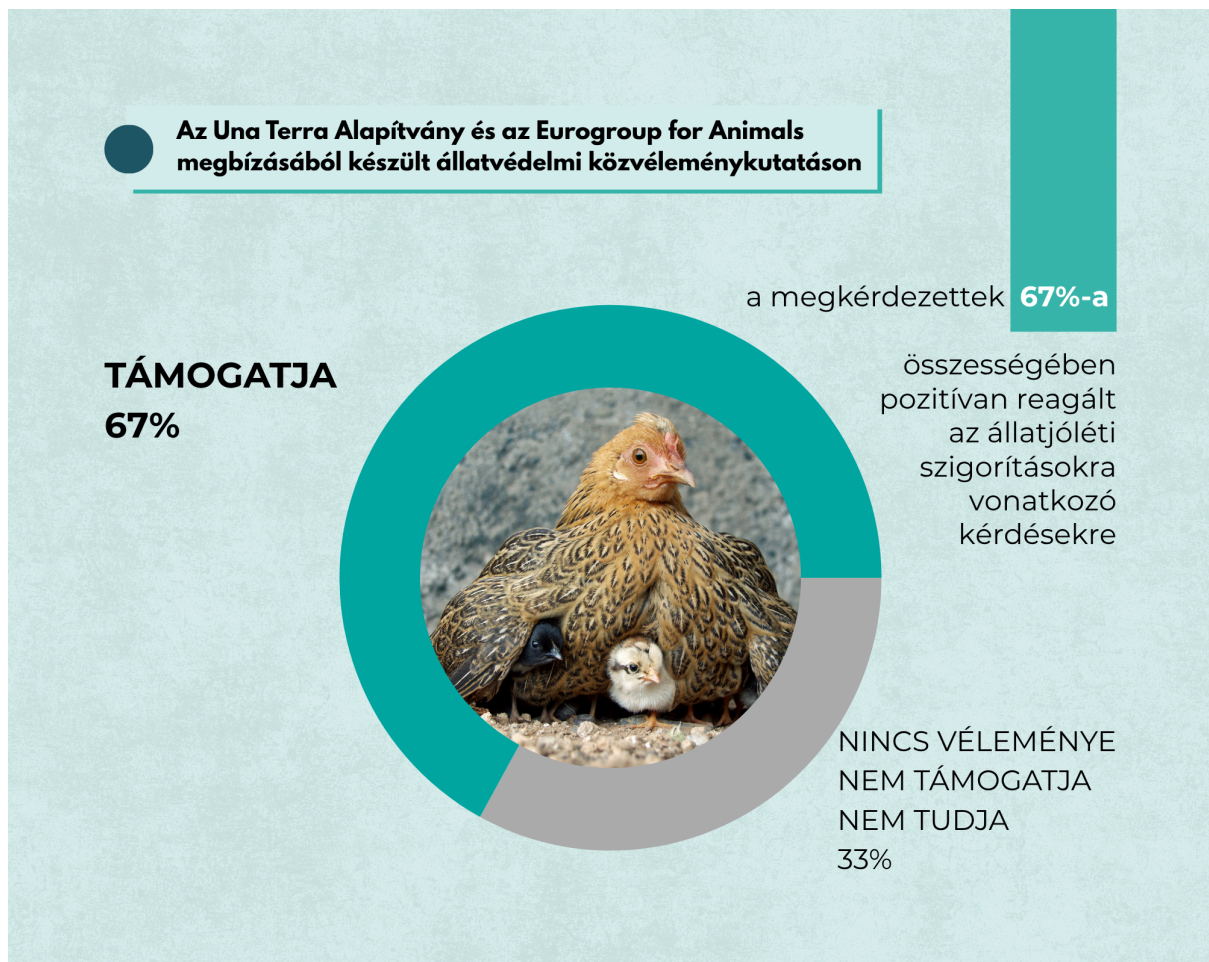
AZ UNA TERRA ALAPÍTVÁNY ÉS AZ EUROGROUP FOR ANIMALS MEGBÍZÁSÁBÓL, A TREND INTERNATIONAL MARKET RESEARCH KFT. ÁLTAL VÉGZETT KUTATÁS - 2025.

Erős társadalmi támogatottság az állatjóléti szabályozás szigorítására

A válaszadók több mint kétharmada (átlagosan 67%) támogatja az állatvédelmi kezdeményezéseket, ami azt mutatja, hogy a társadalom elvárja a magasabb szintű védelmet.

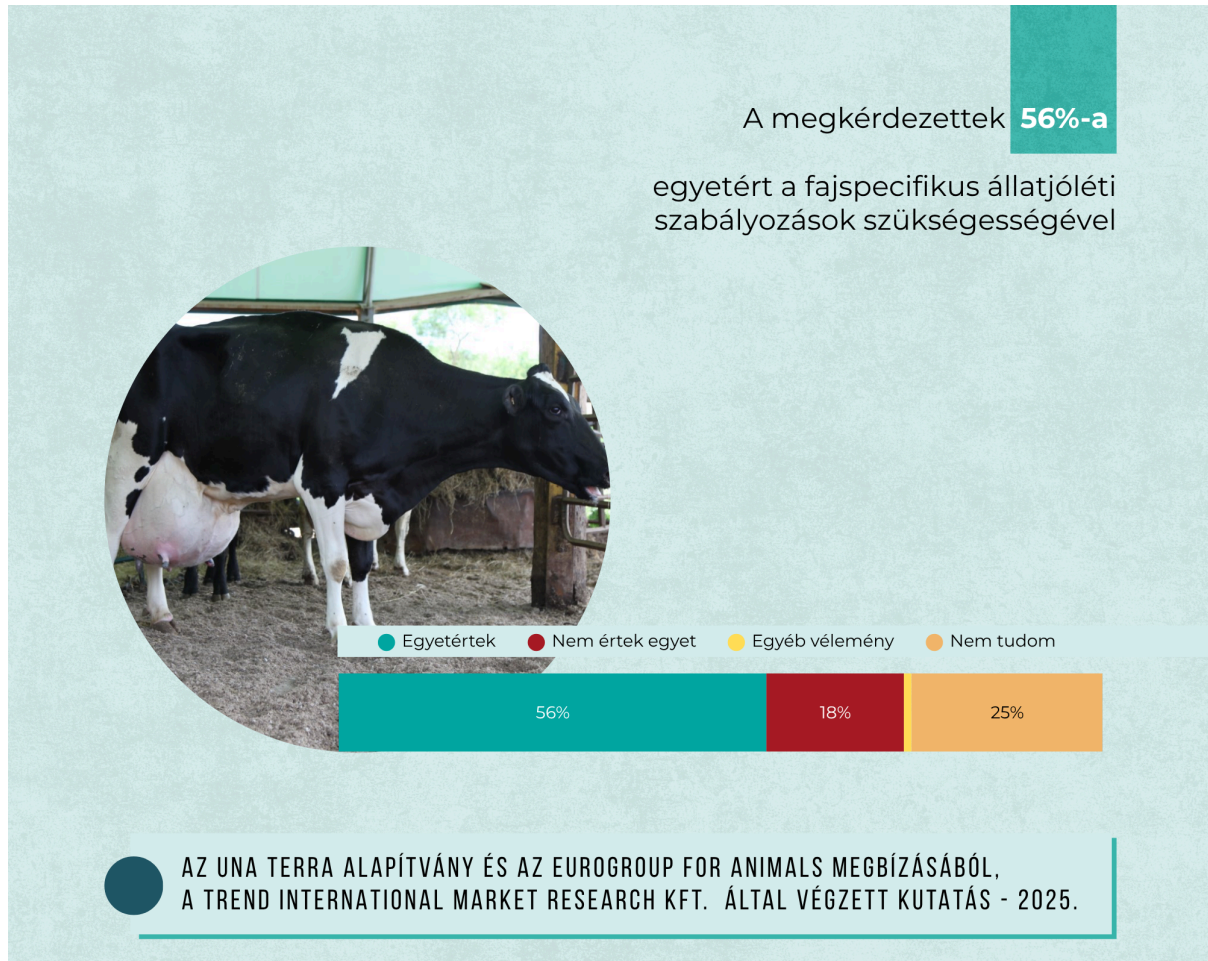
Kiemelkedő támogatottságot kapott

- az EU-n kívüli importból származó állati eredetű termékek uniós szabályozása (77%),
- a húscsirkék termelése kapcsán az European Chicken Commitment - Európai Csirke Vállalás - ajánlásának (lassú növekedésű csirkék termelésére történő átállás, alacsonyabb állománysűrűség, kényelmesebb gazdagított környezet, természetes fény biztosítása) adaptálása (75%).
- a tömeges szárnyasvágás előtti vízfürdős kábítás gyakorlatának tilalma (74%).

Fajspecifikus és tudományos alapú szabályozás szükségessége

A haszonállatok természetes igényei fajonként eltérnek, mégis gyakran általános szabályok vonatkoznak rájuk, amelyek nem megfelelőek. A válaszadók jelentős hányada támogatja a fajspecifikus előírások kidolgozását (56%).

Az egyes fajokra vonatkozó konkrét intézkedések, mint az élőállat vágóhídra történő szállítmányozása kapcsán a szállítási idők maximalizálása (67%) vagy a tojás ipar számára haszontalan hím csibék megsemmisítésének tilalma (62%), szintén jelentős támogatást kaptak. A társadalom elvárja, hogy a szabályozás tudományos ismeretekre és fajspecifikus igényekre épüljön.

A kutatás külön foglalkozott a haltenyészetek kérdésével is. Jelenleg az uniós jogszabály alig tartalmaz előírást a halak védelmével kapcsolatban, amelyet a magyar válaszadók 62%-a szerint uniós szinten kellene szabályozni.

Emellett 62% elutasítja azt a bevett gyakorlatot, amely során a sertéseket magas koncentrációjú CO₂ gázzal kábítják el vágás előtt. Ez a gyakorlat kényelmesebb lehet a munkásoknak a vágás szempontjából, de további szükségtelen szenvedést, fuldoklást okoz a sertéseknek, miközben az eljárással nem garantálható az állatok eszméletvesztése.

Átláthatóság, ellenőrzés és technológiai eszközök fontossága

A válaszadók 66%-a támogatja a vágóhidak kamerás megfigyelését, ami az ellenőrzés és a szabályok betartásának biztosítását szolgálja. A mobil és félmobil vágóhidak alkalmazásával 67% egyetért. Az eljárás alkalmazása, azaz a helyszíni vágás kiküszöbölhetné az élőállat szállítmányozás kegyetlenségét, összességében fontos állatjóléti előrelépés lehetne.

Az EU-s szintű egységes szabályozás szükségessége

Ahogy az Európai Unió állatjóléti szabályozásáról szóló összegzésben is olvasható az eltérő tagállami gyakorlatok miatt a belső piacon torzulások keletkeznek, és egyenlőtlen versenyfeltételek alakulnak ki. A magyar válaszadók kiemelten fontosnak tartják, hogy az EU-s jogszabályok érvényesek legyenek az EU-n kívüli importból származó állati eredetű termékekre is.

ZÁRSZÓ

Összességében az Una Terra Alapítvány által végzett hazai felmérés eredményei, valamint az Eurogroup for Animals és az Európai Bizottság háttéranyagai egyaránt azt mutatják, hogy a 21. század közepéhez közeledve, 2025-ben a magyar társadalom egyértelműen elvárja az állatjóléti szabályok korszerűsítését. A válaszadók határozottan támogatják:

- a fajspecifikus előírások bevezetését,
- az EU-szintű egységes szabályozást,
- a nyomonkövethetőség, az ellenőrzés és a betartatás reformját,
- a szenvedést okozó gyakorlatok csökkentését.

A magas szintű állatjólét nemcsak etikai kérdés, hanem a belső piac igazságosságát, a fogyasztói bizalmat és a fenntartható mezőgazdasági gyakorlatok előmozdítását is szolgálja. **A jövőálló, tudományos alapokon nyugvó, átlátható és egységes uniós szabályozás lehetővé teszi, hogy Magyarország és az EU példát mutasson az állatvédelem terén, miközben a gazdálkodók és fogyasztók érdekei is érvényesülnek.**

CSELEKVÉSI FELHÍVÁS

Az Una Terra Alapítvány felkéri a döntéshozókat, hogy a hazai közvélemény-kutatás eredményeire, valamint az uniós jogalkotási folyamat aktualitására tekintettel tegyék meg az alábbi konkrét lépéseket az állatjólét érdemi javítása érdekében.

Különösen fontosnak tartjuk, hogy a magyar választásokat követő időszakban a kormányzati szereplők – kiemelten az Agrárminisztérium és az illetékes hatóságok – kezdeményezzenek széleskörű szakmai és társadalmi konzultációt. Ennek keretében javasoljuk az állatvédő civil szervezetek, fogyasztóvédelmi szervezetek, valamint az állattenyésztési ágazat érdekképviselői szereplőinek bevonását annak érdekében, hogy a szabályozási reformok kiegyensúlyozott, szakmailag megalapozott és társadalmilag támogatott módon valósuljanak meg.

Jelen anyagban öt konkrét lépést terjesztünk elő, és hivatalos megkeresésünkben a választásokat követően személyes egyeztetést, valamint találkozókat kezdeményezünk az érintett döntéshozókkal.

	LÉPÉS	RÉSZLETES TARTALOM
1	Sürgős részvétel az EU jogalkotási folyamatában	Magyarország aktívan vegyen részt az Európai Bizottság által 2025-ben elindított állatjóléti jogszabály-felülvizsgálatban. Ehhez rendelkezésre állnak a hazai közvélemény-kutatás eredményei, amely hangsúlyozza a 67%-os általános támogatottságot és a 77%-os importszabályozási igényt.
2	A ketreces tartási rendszerek fokozatos kivezetése	A törvényhozás mérlegelje a ketreces tartás kivezetésének jogszabályi keretét – az európai trendekkel összhangban.
3	Kötelező kamerafelügyelet bevezetése a vágóhidakon	A Parlament fogadjon el jogszabályt, amely kötelezővé teszi a zárt láncú kamerarendszerek (CCTV) alkalmazását az összes magyarországi vágóhídon. A válaszadók 66%-a támogatja ezt az intézkedést. A kamerafelügyelet az állatjóléti normák betartásán túl

		a fogyasztói bizalmat és az élelmiszeripari átláthatóságot is erősíti.
4	Fajspecifikus szabályozási keretek kidolgozása	A jelenlegi egységes szabályozás helyett Magyarország szorgalmazza a fajspecifikus állatjóléti minimumkövetelményeket, amelyet a kutatásban résztvevők 56%-a támogat.
5	Az állatjóléti normák kiterjesztése az EU-n kívüli importra	Magyarország szorgalmazza uniós szinten, hogy az importált állati eredetű termékekre is vonatkozzanak az EU állatjóléti normái – a WTO-előírásokkal összhangban. A hazai válaszadók 77%-a támogatja ezt a lépést.

SZAKMAI HÁTTÉRANYAGOK

- Eurogroup for Animals: [The fragmented landscape of animal welfare legislation in the European Union Report](#) (2025)
- Európai Bizottság: [Revision of EU animal welfare legislation](#)
- Európai Bizottság: [Inception Impact Assessment](#) (2021)
- Európai Bizottság: [Véleményezési felhívás hatásvizsgálathoz a mezőgazdasági üzemben tartott bizonyos állatok jóléte: az uniós jogszabályok korszerűsítése kapcsán](#) (2025)
- Una Terra Alapítvány: Állatvédelmi közvéleménykutatás (2025)

KAPCSOLATTARTÓ

Nagy Ervin

Kuratóriumi elnök
 Una Terra Alapítvány
 +36 30 780 8528
 ervin@unaterra.hu